

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 632
van **TINE SOENS**
datum: 22 juni 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Topsportstatuut in het hoger onderwijs - Ongelijke voorwaarden bij toekenning

Vandaag bestaat er een verschil in topsportstatuten op basis van geslacht in ons hoger onderwijs. Dat kwam aan het licht na de getuigenis van een hockeyspeelster die aan strengere voorwaarden moet voldoen dan een hockeyspeler op hetzelfde niveau. Bovendien blijkt dat er ook onderlinge verschillen bestaan tussen de instellingen van het hoger onderwijs. Dat is niet alleen oneerlijk, het werkt ook concurrentie in de hand. In de commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media stelden verschillende collega's vragen hieromtrent aan de minister.

De minister legde uit dat er verschillende topsporters bestaan. Er zijn topsporters die aan de criteria van het Vlaams topsportbeleid voldoen. Zij behoren tot de toplaag. Wie hiertoe behoort krijgt in alle instellingen standaard het topsportstatuut. Studenten krijgen dan bijpassende faciliteiten en het zijn de universiteiten en hogescholen die voor de organisatie instaan. Om dat te kunnen realiseren sluit Sport Vlaanderen convenanten af met de instelling per individuele student/topsporter. Dit convenant houdt dan een forfaitair werkingskrediet in voor de instelling waarmee ze de combinatie van sport en studie voor de individuele student kan faciliteren. Het gaat echter om een zeer specifiek statuut. In het academiejaar 2017-2018 werd voor 45 topsporters een convenant afgesloten.

Maar niet enkel deze groep doet aan topsport. Meer studenten worden geconfronteerd met drempels om hoger onderwijs en sport op hoog niveau te combineren. Daar is de hockeyspeelster een voorbeeld van. Zij hangen af van de instelling zelf, want daar ligt de autonomie om eigen 'topsportstatuten' te organiseren. Zij bepalen ook zelf hoe ze dat dan doen en op basis van welke criteria. Het overlegplatform 'topsport en studie', in de schoot van Sport Vlaanderen, organiseerde een bevraging bij de hogescholen en universiteiten naar de werking en het aanbod ten aanzien van deze doelgroep. Eind mei zou een nieuw overlegplatform georganiseerd worden, onder meer om de resultaten te bekijken.

1. Kan de minister de resultaten van de bevraging die vloeide uit het overlegplatform 'sport en studie' toelichten? Wat zijn de meest opvallende elementen?
2. Welk gevolg zal men geven aan de resultaten?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (485) en Philippe Muyters (632).

GECOÖRDINEERD

op vraag nr. 632 van 22 juni 2018
van **TINE SOENS**

ANTWOORD

1. Op 30 mei 2018 vond het 'Overlegplatform Topsport & Studie' plaats.

Naast de toelichting van de resultaten van de bevraging inzake het aanbod en de werking voor de doelgroep topsporters/studenten, werden nieuwe criteria voor het topsportstatuut (toegekend door de hoger onderwijsinstellingen) voorgesteld waarbij gender absoluut geen deel uitmaakt van deze criteria. Dit is trouwens ook nu geen criterium bij de onderzoeksinstelling, wat daarom niet wil zeggen dat er geen verschillen kunnen zijn tussen mannen en vrouwencompetities, alleen is dat dan een gevolg van objectieve sportieve criteria zoals trainingsbelasting, tijdsbesteding, ...

De doelgroep die, volgens Sport Vlaanderen, in aanmerking zou moeten komen voor een topsportstatuut, toegekend door de onderwijsinstelling bestaat uit *'Individuele topsporters en ploegsporters die op het hoogste niveau aan sport doen en een sportief programma afwerken, dat in die mate een belasting impliceert, waardoor de combinatie met een opleiding niet mogelijk is zonder een topsportstatuut.'*

De nieuwe criteria hebben als doel deze doelgroep zo concreet mogelijk af te bakenen op een manier die handig is voor de begeleiders om op te volgen. De criteria zijn in lijn met het Vlaams topsportbeleid en houden rekening met internationale structuren en evoluties in de sport.

De maatregelen zijn afgestemd op de noden van de topsporter per categorie:

- 1) Topsporters opgenomen in een **prestatieprogramma** van de sportfederatie in een Olympische of Paralympische discipline (lijst wordt jaarlijks aangeleverd door Sport Vlaanderen)
 - 2) Topsporters opgenomen in een **ontwikkelingsprogramma** van de sportfederatie in een Olympische of Paralympische discipline (lijst wordt jaarlijks aangeleverd door Sport Vlaanderen)
 - 3) Topsporters die voldoen aan 3 criteria:
 - Sportdiscipline opgenomen in sporttakkenlijst/GAISE-lijst
 - Minstens gemiddeld 12u sport beoefenen per week
 - Voldoen aan vooropgesteld sportief niveau
- ☐ Categorie 1 en 2 kunnen ook toegekend worden indien de topsporter een aantoonbaar equivalent sportief niveau heeft.

Uitzonderingen moeten kunnen toegestaan worden, na beoordeling op dossierniveau gezien een topsportcarrière snel evolueert en gezien topsport moeilijk integraal in regels te bevatten is.

Bovendien werd een 'Optimalisatietraject' toegelicht waar universiteiten en hogescholen kunnen op intekenen. Het traject, met advies en begeleiding vanuit Sport Vlaanderen, heeft als doel het aanbod voor de topsporters/studenten te optimaliseren op het tempo en volgens de mogelijkheden van de onderwijsinstelling.

De belangrijkste bevindingen uit de bevraging zijn:

- Elke onderwijsinstelling die heeft deelgenomen voorziet in topsportstatuten of in maatregelen zonder dat er een bijzonder statuut wordt toegekend;
 - Elke onderwijsinstelling die heeft deelgenomen vermeldt informatie voor de doelgroep 'topsporters/studenten' op de eigen website maar vaak is de informatie beperkt en onvoldoende voor een kandidaat/student om te weten of hij/zij in aanmerking komt voor een topsportstatuut en op welke maatregelen er beroep kan gedaan worden;
 - Haast in elke onderwijsinstelling die heeft deelgenomen is minstens één persoon actief die de begeleiding van de 'topsporters/studenten' opneemt;
 - Er is een grote variatie in het aantal categorieën dat men hanteert binnen het topsportstatuut;
 - Het was erg moeilijk voor de onderwijsinstellingen om de eigen categorieën (en aantal topsporters per categorie) te vergelijken met de categorieën die vooropgesteld waren in de bevraging;
 - Deze informatie werd hoofdzakelijk gehanteerd om nieuwe categorieën en maatregelen te ontwikkelen die niet te ver afwijken van de huidige doelgroep;
 - 1017 studenten beschikten in het academiejaar 2016-2017 over een topsportstatuut of konden gebruik maken van bijzondere maatregelen in functie van de combinatie van topsport en studie (de cijfers van Odisee, AP hogeschool, UAntwerpen En LUCA School of Art ontbreken);
 - 45 topsporters waren in het academiejaar 2016-2017 opgenomen in het 'Topsportstudentenproject' van Sport Vlaanderen;
 - De verdeling van de aantallen over de verschillende onderwijsinstellingen werden, zowel voor de topsportstatuten (toegekend door de onderwijsinstelling) als voor het 'Topsportstudentenproject' opgenomen in de presentatie;
 - Het aantal topsportstatuten bij de universiteiten is doorheen de jaren stabiel gebleven. Bij de hogescholen daarentegen is er in verschillende onderwijsinstellingen een sterke schommeling en/of een sterke stijging waarneembaar. Deze schommeling/stijging is vermoedelijk te verklaren door de fusies die zich hebben voorgedaan en door de verschuiving van academische opleidingen van hogescholen naar universiteiten (dit weerspiegelt zich echter niet in een verhoging van het aantal topsporters bij de universiteiten);
 - In de meeste hoger onderwijsinstellingen gebeurt de aanvraag voor een topsportstatuut digitaal en is de procedure gestandaardiseerd;
 - Er is een groot verschil wat betreft de timing en de frequentie van de intakegesprekken. Dit is een cruciaal punt om op te nemen in het 'optimalisatietraject';
 - Er wordt meer informatie van de topsporters/studenten gemonitord door de universiteiten dan door de hogescholen. De cijfers komen niet overeen met de ervaring die Sport Vlaanderen heeft op dit vlak. Het is een interessant punt om op te nemen in het 'optimalisatietraject';
 - De helft van de onderwijsinstellingen heeft de werking en het aanbod voor de doelgroep 'topsporters/studenten' reeds geëvalueerd;
 - Volgens de resultaten van het onderzoek zouden alle vooropgestelde faciliteiten worden aangeboden. Dit is evenwel niet de informatie die Sport Vlaanderen kreeg bij het voeren van talrijke gesprekken met trajectbegeleiders en ander begeleidend personeel;
 - Maatregelen die het meest frequent worden aangevraagd zouden ook het meest worden toegekend;
 - Onderwijsinstellingen bieden zeer vaak begeleidingsvormen aan voor reguliere studenten waar topsporters/studenten ook gebruik van kunnen maken, zoals: begeleiding inzake studiemethodiek en studieplanning, psychologische begeleiding, monitoraten... .
2. Via het 'Optimalisatietraject' zal elke hoger onderwijsinstelling de kans krijgen om ondersteuning te krijgen met als doel de eigen werking te optimaliseren en de voorgestelde criteria te implementeren.

Het rapport met de resultaten van de bevraging zal als startbasis dienen voor het traject.

Na een à twee gesprekken zal er een individueel actieplan worden opgemaakt door de onderwijsinstelling in samenwerking met Sport Vlaanderen dat vervolgens gedurende een aantal maanden zal worden opgevolgd door Sport Vlaanderen. De resultaten van de trajecten kunnen tijdens het volgende 'Overlegplatform T&S' in de vorm van 'best practices' worden toegelicht.

Sport Vlaanderen biedt hier vrijblijvend haar diensten aan. De keuze om hierop in te tekenen behoort tot de autonomie van de hogescholen en universiteiten.